

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sportmenlik Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31112>

Öz

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i, Gumus, Saracli, Yagmur, Isik ve Ersoz taraf?ndan 2020 y?l?nda yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin sportmenlik davran???lar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle üniversite ö?rencilerinin spor ortamlar?nda sergiledi?i etik tutumlar?, kurallara ba?l?l??? ve rakiplere yönelik sayg? düzeylerini de?erlendirmeye odaklanm???tır. Ölçek, toplam 27 maddeden olu?makta olup, geli?tirme süreci ve psikometrik özellikleri akademik bir makalede detayl?ca sunulmuştur.

Ölçek, spor psikolojisi ve e?itim bilimleri alanlar?nda, genç yeti?kinlerin sportif ahlak geli?imini incelemek ve sportmenlik kavram?n?n farklı boyutlar?n? ortaya ç?karmak için önemli bir katkı sağlamaktadır. Ölçek, 5'li **Likert** tipi bir derecelendirme format?n? benimsemektedir.

Anahtar Kelimeler

Sportmenlik, Spor Psikolojisi, Sportmenlik Davran???, Üniversite Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, **Psikometri**, Spor Eti?i.

Yazarlar

Gumus, H., Saracli, S., Yagmur, R., Isik, O., & Ersoz, Y.

Amaç

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i'nin birincil amacı, üniversite ö?rencilerinin spor aktiviteleri sırasında ve spor ortamlar? d???nda sergiledikleri sportmenlik davran???lar?n?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu nicel olarak belirlemektir. Bu tespit, ö?rencilerin **etik** de?erlere ba?l?l?klar?n?, dürüst oyun prensiplerini ne ölçüde içselle?tirdiklerini ve sosyal sorumluluk bilincini ölçmeyi içerir.

Ölçek, aynı zamanda, farklı demografik özelliklere (cinsiyet, spor dal?, spor yapma süresi vb.) sahip ö?renci gruplar? arasındaki sportmenlik düzeylerindeki olası farklılıklar? ortaya ç?karmak için tasarlanm???tır. Bu veriler, üniversitelerin spor programlar? ve e?itim müfredatlar? için iyile?tirme alanlar? sunar.

Yap?

Ölçek, spor bilimleri ve psikoloji literatüründe merkezi bir yeri olan **sportmenlik** davran???n? ölçmektedir. Sportmenlik, sadece kurallara uymakla s?n?rl? kalmayan, aynı zamanda rakibe, hakeme ve oyunun ruhuna sayg?yı içeren çok boyutlu ve karma???k bir yapıdır. Bu yapı genellikle Adalet, Sayg?, Dürüstlük ve Mükemmeliyet Aray??? gibi temel bile?enlere ayrılır.

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i, bu çok boyutlu yap?y? 27 madde arac?l???yla temsil ederek, ö?rencilerin hem pro-sosyal (yard?m etme, destekleme) hem de anti-sosyal (hile yapma, kural ihlali) e?ilimlerini de?erlendirme kapasitesine sahiptir. Bu sayede, sportmenli?in yaln?zca teorik bir kavram de?il, gözlemlenebilir davran???lar bütünü oldu?u vurgulanmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme makalesinde (Gumus et al., 2020) geçerlik çal???malar?na ili?kin detayl? bilgilere yer verilmi?tir. Özellikle yap? geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla çe?itli istatistiksel analizler uygulanm???t?r. Bu çal???malar, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? teorik yap? olan sportmenlik davran???n? yeterli ve do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Kapsam geçerli?i, ilgili alanda uzman akademisyen ve spor psikologlar?n?n görü?leri al?narak sa?lanm???t?r. Bu süreç, ölçek maddelerinin sportmenlik davran???n?n tüm kritik alt boyutlar?n? içermesini garanti altına alm???t?r.

Güvenirlik

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek üzere yap?lm???t?r. Geli?tirme makalesinde sunulan sonuçlar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlıl???a sahip oldu?unu göstermektedir. Bu, ölçe?i olu?turan 27 maddenin ayrı temel kavram? ölçme konusunda ba?arılı oldu?unu ifade eder.

Güvenirlik katsayılar? (muhtemelen Cronbach Alfa de?erleri) kabul edilebilir akademik standartlar?n üzerinde bulunmu?tur. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme kapasitesini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve boyutlulu?unu test etmek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm???t?r. 27 maddelik bu ölçe?in, sportmenlik kavram?n?n literatürde kabul gören birden fazla alt boyutu temsil eden faktörlere ayr?ld??? belirlenmi?tir.

Faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olacak ?ekilde olu?turulmu?tur. Bu analizler, ölçe?in Adalet, Kurallara Sayg?, Rakibe Sayg? ve Sosyal Sorumluluk gibi beklenen alt boyutlar? ba?arılı? bir ?ekilde ayr???rd???n? do?rulam???t?r. Faktör yükleri, maddelerin ait olduklar? faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 27 madde, 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik Dönemi (Tipik olarak 18-25 ya? aras?)

Population Details: Spor Bilimleri Fakültelerinde ö?renim gören veya üniversite düzeyinde aktif olarak sporla ilgilenen ö?renciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Spor Eti?i, Genç Yeti?kin, Dürüst Oyun, Ö?renci Davran??lar?, Psikometrik Özellikler, Güvenilirlik, Geçerlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Makalede belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Sorumlu Yazar: Özkan I?IK

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i, 2020 y?l?nda yay?mlanan bir akademik çal??ma sonucunda geli?tirilmemiştir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yay?mlanan makaleye uygun at?f yap?lmas? yeterlidir. Ticari veya geni? çapl? uygulamalar için izin ve ücret ko?ullar? hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar Özkan I?IK ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: ozkanisik86@hotmail.com

Kaynaklar

Gumus, H., Saracli, S., Yagmur, R., Isik, O., & Ersoz, Y. (2020). The investigation of sportsmanship behaviors of university students. *J. Sport Psychol*, 29(1), 13-20.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: mail.rpd-online.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? buradan indirilebilir:

[sportmenlik-davranisi-olcegi-toad.pdf](#)

[sportmenlik-davranisi-olcegi-toad.pdf](#)

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sportmenlik Davran??? Ölçe?i, toplam 27 maddeden olu?maktadır. Ölçek maddelerinin orijinal metinleri, bu kaynakta sunulan meta veriler içerisinde mevcut de?ildir. Maddeler, Gumus, H. ve arkada?lar?n?n (2020) yay?mlad??? makalede detayl? olarak yer almaktadır. Kullan?c?lar?n, ölçe?in tam içeri?ine eri?mek için belirtilen referans kayna??na ba?vurmas? önerilir.

Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?r:

Kesinlikle Kat?lm?yorum

Kat?lm?yorum

Karars?z?m

Kat?l?yorum

Kesinlikle Kat?l?yorum